

Coordinació Primària- Secundària
Curs 11/12

Recull de textos de
CICLE MIG

Col·legi Sant Miquel
Escola Alfons XIII
Escola Alzina
Escola Castell Ciuró
Escola Estel
Escola La Sínia
Escola Madorell
Escola Pau Vila
Escola Pont de la Cadena

EL CONILL

El conill és un animal de companyia molt intel·ligent i afectuós. El conill ocupa avui en dia el 5é lloc en la llista d'animals de companyia just després dels peixos ,els gossos ,els gats,i els ocells.

Totes les rasses de conills pertanyen a una mateixa espècie.

És fàcil cuidar d'un conill ja que és un animal que s'acostuma molt bé a la vida en una casa. Però si es desitja tenir un conill,es convenient saber que es necessita molt temps per ocupar-se d'ell .El conill s'ha acostuma ràpidament a la gavià però hi ha que recordar-se'n de netejar-la tots els dies .

El conill és herbívor i te gustos molt precisos en qüestió d'aliments. El seu règim ideal està fet per palla ,granulats,verdures i també molta aigua .Hi ha que vigilar la data de caducitat dels granulats i de més aliments .Un producte caducat és molt perillós pel delicat organisme del conill.

Cuidar la salut del conill també significa l'ajuda que necessita, protegir-lo d'alguns perills que hi ha a la casa i portar-lo al veterinari.

Els conills són animals molts nés que es netegen ells mateixos la seva pell amb molta cura.

L'edat que pot viure un conill és de 5 a 8 anys, però de vegades pot viure fins a 10 anys.

- Tria la opció correcta:
 - Tot i ser un herbívor el conill pot menjar tot tipus d'aliments.
 - El conill sols pot alimentar-se d'herbes com a animal herbívor que és.
 - L'alimentació del conill hauria de ser un combinat d'herbes, verdures, palla i granulats.
- Com tindries cura de la neteja d'un conill?
- Explica quins preparatius faries abans de que un conill arribés a casa teva.
- Creus que és convenient que un conill visqui a una gàbia. Explica que en penses.
- Tria la opció correcta:
 - Un aliment caducat no és perillós per al conill ja que els animals resisteixen més que les persones.
 - Un aliment caducat pot afectar negativament la salut d'un conill
 - Els aliments dels conills no tenen data de caducitat.

Emi i Max

Gemma Lienas. Les balenes desorientades. La Galera.

Per què les mares s'empesquen coses tan mortalment avorrides just quan comencen les vacances? La teva també? La de l'Emi, per descomptat que sí. No és que sigui una maniàtica de l'ordre i la neteja, no. Però, almenys un cop l'any, se li encreua un cable i, apa!, tothom a pensar.

De manera que, aquell primer matí de vacances, ben d'hora, s'havien posat a moure llibre i no havien parat fins a les onze, moment en què les forces superiors, o sigui, la mare de l'Emi, havien decretat una treva.

I just quan l'Emi, farta de llibres i de prestatgeries i de pols, es disposava a escarxofar-se al sofà per descansar, van trucar a la porta i la seva mare, des de l'altra punta de pis, va tronar:

- Emiiiiii! Vés-hi tu.

L'Emi va estar a punt de contestar-li que en aquell precís moment estava molt ocupada a no fer res. Però, és clar, la resposta no hauria agradat gens a l'autoritat competent i, per això, va anar a obrir.

- Hola, Emi – va deixar anar en Max, des de la seva magnífica alçada -. Era el més alt de la classe. És clar que també era el més gran de tots, cosa que, per cert, no es notava en els resultats.

En Max! L'Emi s'havia imaginat que es trobaria un missatger amb jupa de cuiro, botes militars amb sivelles i un paquet per a la mare. Com que treballava a casa per a una revista i un diari, sovint li enviaven cartes o paquets. Doncs no! Resultava que es topava amb el seu millor amic.

- Hola, col·lega. Passa – va contestar-li l'Emi, mentre els ulls color de mel li feien pampallugues d'alegria.

En Max li va dedicar un dels seus somriures magnífics: lluminós i blanc. I se li van fer dos clotets a les galtes, com sempre que somreia.

A l'Emi li agradaven els ulls verds d'en Max, del mateix color que els trossos de vidre gastats que de vegades es troben a les platges. I també li encantaven els seus somriures, que semblaven d'anunci de pasta de dents, no pas com els d'ella, que, quan somreia, deixava veure dues pales grosses com les dels conills.

El que no podia saber l'Emi, perquè en Max mai no li ho havia dit, és que ell les hi envejava, aquelles dues dents tan simpàtiques. Si hagués estat possible, n'hauria encarregat un parell per a ell a la carta dels reis.

- Qui éééés? – va baladrejar altre cop la mare, fent passar la veu per damunt de la música a tota màquina.

Tots dos van cridar alhora:

- És en Maaaaaax.
- Sóc joooooooo.

Encercla la resposta que creguis correcta. Només n'hi ha una de vàlida.

- 1. Què és el que més li agrada d'en Max a l'Emi?**
 - a. Els ulls verds.
 - b. Els ulls blaus.
 - c. Els seus llavis.
- 2. Què és el que més li agrada de l'Emi a en Max?**
 - a. El seu somriure.
 - b. Les orelles.
 - c. Les dents.
- 3. Qui és en Max?**
 - a. El seu millor amic.

- b. El missatger.
- c. El seu company de classe.

4. A l'Emi li agrada endreçar?

- a. Sí.
- b. No.
- c. A vegades.

5. A qui es refereix quan diu "l'autoritat competent"?

- a. Al missatger.
- b. A la mare.
- c. Al pare.

6. Creieu que la mare d'Emi és molt exigent?

- a. És molt exigent perquè no la deixa descansar ni un moment.
- b. No, perquè només li demana que faci la feina que li toca fer.
- c. No, perquè només li demana que endreci de tant en tant.

Emi i Max

Gemma Lienas. Les balenes desorientades. La Galera.

Per què les mares s'empesquen coses tan mortalment avorrides just quan comencen les vacances? La teva també? La de l'Emi, per descomptat que sí. No és que sigui una maniàtica de l'ordre i la neteja, no. Però, almenys un cop l'any, se li encreua un cable i, apa!, tothom a pensar.

De manera que, aquell primer matí de vacances, ben d'hora, s'havien posat a moure llibre i no havien parat fins a les onze, moment en què les forces superiors, o sigui, la mare de l'Emi, havien decretat una treva.

I just quan l'Emi, farta de llibres i de prestatgeries i de pols, es disposava a escarxofar-se al sofà per descansar, van trucar a la porta i la seva mare, des de l'altra punta de pis, va tronar:

- Emiiiiii! Vés-hi tu.

L'Emi va estar a punt de contestar-li que en aquell precís moment estava molt ocupada a no fer res. Però, és clar, la resposta no hauria agradat gens a l'autoritat competent i, per això, va anar a obrir.

- Hola, Emi – va deixar anar en Max, des de la seva magnífica alçada -. Era el més alt de la classe. És clar que també era el més gran de tots, cosa que, per cert, no es notava en els resultats.

En Max! L'Emi s'havia imaginat que es trobaria un missatger amb jupa de couro, botes militars amb sivelles i un paquet per a la mare. Com que treballava a casa per a una revista i un diari, sovint li enviaven cartes o paquets. Doncs no! Resultava que es topava amb el seu millor amic.

- Hola, col·lega. Passa – va contestar-li l'Emi, mentre els ulls color de mel li feien pampallugues d'alegria.

En Max li va dedicar un dels seus somriures magnífics: lluminós i blanc. I se li van fer dos clotets a les galtes, com sempre que somreia.

A l'Emi li agradaven els ulls verds d'en Max, del mateix color que els trossos de vidre gastats que de vegades es troben a les platges. I també li encantaven els seus somriures, que semblaven d'anunci de pasta de dents, no pas com els d'ella, que, quan somreia, deixava veure dues pales grosses com les dels conills.

El que no podia saber l'Emi, perquè en Max mai no li ho havia dit, és que ell les hi envejava, aquelles dues dents tan simpàtiques. Si hagués estat possible, n'hauria encarregat un parell per a ell a la carta dels reis.

- Qui éééés? – va baladrejar altre cop la mare, fent passar la veu per damunt de la música a tota màquina.

Tots dos van cridar alhora:

- És en Maaaaax.
- Sóc jooooooo.

Encercla la resposta que creguis correcta. Només n'hi ha una de vàlida.

1. Què és el que més li agrada d'en Max a l'Emi?

- a. Els ulls verds.
- b. Els ulls blaus.
- c. Els seus llavis.

2. Què és el que més li agrada de l'Emi a en Max?

- a. El seu somriure.
- b. Les orelles.
- c. Les dents.

3. Qui és en Max?

- a. El seu millor amic.
- b. El missatger.

c. El seu company de classe.

4. A l'Emi li agrada endreçar?

a. Si.

b. No.

c. A vegades.

5. A qui es refereix quan diu "l'autoritat competent"?

a. Al missatger.

b. A la mare.

c. Al pare.

6. Creieu que la mare d'Emi és molt exigent?

a. És molt exigent perquè no la deixa descansar ni un moment.

b. No, perquè només li demana que faci la feina que li toca fer.

c. No, perquè només li demana que endreci de tant en tant.

Mestres

PREGUNTES DE COMPRESIÓ LITERAL/ OBTENCIÓ D'INFORMACIÓ

1. Què és el que més li agrada d'en Max a l'Emi?
 - a. **Els ulls verds.**
 - b. Els ulls blaus.
 - c. Els seus llavis.
2. Què és el que més li agrada de l'Emi a en Max?
 - a. El seu somriure.
 - b. Les orelles.
 - c. **Les dents.**
3. Qui és en Max?
 - a. **El seu millor amic.**
 - b. El missatger.
 - c. El seu company de classe.

PREGUNTES D'INTERPRETACIÓ/INFERENCIAL

4. A l'Emi li agrada endreçar?
 - a. Sí.
 - b. **No.**
 - c. A vegades.
5. A qui es refereix quan diu "l'autoritat competent"?
 - a. Al missatger.
 - b. **A la mare.**
 - c. Al pare.

PREGUNTES DE C. CRÍTICA/REFLEXIÓ I VALORACIÓ

6. Creieu que la mare d l'Emi és molt exigent?
 - a. És molt exigent perquè no la deixa descansar ni un moment.
 - b. No, perquè només li demana que faci la feina que li toca fer.
 - c. **No, perquè només li demana que endreci de tant en tant.**

Nom: _____ Data: _____

L'Ou Blau

Aquest matí en Bibú, el conillet, ha trobat un ou al jardí. És un ou molt curiós, un ou de color blau.

- Veniu a veure-ho! -crida en Bibú, tot content. -Mireu quin ou més bonic que he trobat!

Les gallines s'hi han acostat fent: coc, coc, coc!

- Pfi! Quin ou més ridícul! -han dit. -Nosaltres en fem de més bonics.

- I els nostres són més grossos, han afegit les oques amb menyspreu.

- Ja ens canses, amb aquesta pífia d'ou blau.

"A ningú no li agrada el meu ou", va pensar en Bibú ofès.

"Doncs molt bé, me'l vendré, ben car. Seré ric i em podré comprar moltes pastanagues".

Alíx doncs, se'n va anar al poble, es va instal·lar al mig del mercat i va començar a cridar:

- Qui em vol comprar aquest ou blau?

- Oh! Quin ou blau més lleig! -deia la gent. -Segur que no és bo per menjar. Ens agraden més els ous ben blancs per fer truites.

"Ningú no em vol comprar l'ou", va pensar el conillet decebut.

"Ja està, l'oferiré a la grangera! Estarà contenta i em donarà pastanagues per donar-me les gràcies."

Però quan la grangera va veure l'ou blau, va cridar:

- Quin ou més horrible! I si a dins hi hagués un drac? O bé un monstre maligne amb dents enormes? Ves-te'n de pressa, Bibú, amb aquest ou que fa por!

"A ningú no li agrada el meu ou, pitjor per a ells!", va pensar en Bibú.

I se'n va tornar a casa seva tot trist. Quan va posar l'ou en un racó, va veure que les seves potes s'havien tenyit de blau i estaven enganxoses. Era de l'ou que s'havia començat a desfer. Aleshores el conillet es va llepar les potes per rentar-se-les: "Mmmmmm! És deliciós!"

"El meu ou blau és de sucre!", va exclamar en Bibú entusiasmada.

I ara, endevina què fa en Bibú... S'està menjant l'ou blau i troba que el sucre encara és millor que les pastanagues.

Anna Bournat

L'OU BLAU

1. De quins colors solen ser els ous?

- a) Blancs o grocs.
- b) Blancs o rossos.
- c) Marrons o blancs.

2. Què té d'especial l'ou que es troba en Bibú?

.....

3. Què volia aconseguir en Bibú amb el seu ou?

- a) Un sac ple d'herbes.
- b) Pastanagues.
- c) Molts diners.

4. Segons la grangera, què hi podia haver dins l'ou?

.....

5. En quin moment del dia passa l'acció?

.....

6. Per què vol ser ric el conillet?

.....

7. Per què es desfà de l'ou?

.....

8. A quina època de l'any passa la història?

.....

INCENDIS FORESTALS

Prohibit fer foc fins el 15 d'octubre

Es pren aquesta mesura per prevenir els incendis forestals

Incendi d'Olivella l'agost de 2010

PERE MARTÍ

BARCELONA. Aquest dilluns ha entrat en vigor la prohibició de fer foc als terrenys forestals sense una autorització de la Generalitat de Catalunya, i durarà fins el pròxim 15 d'octubre, una mesura que té l'objectiu de prevenir els incendis forestals.

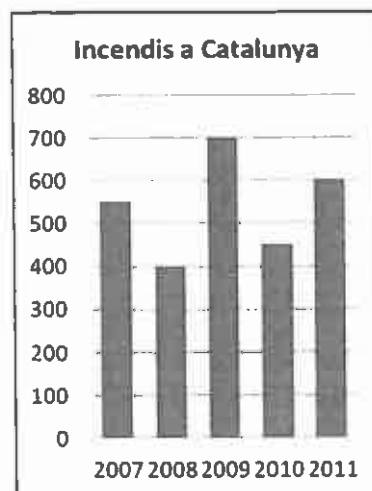
Segons ha informat la Generalitat de Catalunya, la norma diu que als terrenys forestals i als voltants, no es pot encendre foc sigui quina sigui la finalitat. Especialment, no es podran cremar restes de plantes, ni marges pròxims a zones forestals sense una autorització específica de la Generalitat de Catalunya. Dins les àrees d'acampada i cases particulars, es podrà fer foc quan s'utilitzin barbacoes d'obra que evitin que saltin espurnes. També queda prohibit el llançament de cigarretes i altres escombraries que puguin ser la causa de l'inici d'un foc, així com llançar coets i

focs artificials a prop de terrenys forestals.

L'anunci de la prohibició es dona per aquestes dates ja que quan arriba la calor, als bombers de Catalunya se'ls complica la feina. Han de fer front als incendis forestals, a més dels incendis de fàbriques i habitatges, dels salvaments de persones atrapades en un ascensor, un cotxe accidentat o en un esfondrament, i de les visites a escoles i empreses per explicar a la gent com han d'actuar davant d'un foc. El foc al bosc és molt habitual a l'estiu, a causa del clima calorós i poc plujós que tenim a Catalunya. Per sort, els bombers reben un cop de mà de voluntaris i altres bombers que només treballen a l'estiu. El mateix passa amb els helicòpters que fan servir per tirar aigua sobre els incendis. Els Bombers de la Generalitat tenen cinc helicòpters, però si ho necessiten els poden ajudar més helicòpters, avionetes i fins i tot

hidroavions. Aquests vehicles són molt importants, però sempre farà falta que hi hagi bombers decidits lluitant cara a cara contra el foc. Els avions i helicòpters paren l'incendi, però els bombers són els que utilitzen aquests aparells per apagar el foc.

Els bombers s'han modernitzat molt en els últims anys. A més d'hidroavions, compten amb camions cisterna, grues, escales i mànegues que arriben als edificis més alts. Les llances, que són les peces que hi ha als extrems de les mànegues, permeten llançar potents dolls d'aigua, i també poden fer d'aspersors per humitejar un bon tros de terreny. Els bombers també fan servir canons d'aigua, destrals, cisalles, moto serres i coixins pneumàtics plens d'aire a pressió per separar vehicles o treure la ferralla d'un mur. Quan crema gasolina o gasoil, els bombers acostumen a apagar-lo amb escuma, que és aigua amb sabó. L'escuma crea una capa que separa el combustible de l'aire i així el foc s'extingeix.

PROPOSTES PER A LA LECTURA

ABANS DE LLEGIR

- a. Identificar quin tipus de text és
- b. Coneixement del lèxic emprat, sobretot el que pugui resultar més complicat: dolls d'aigua, vigor, marges, voluntaris, hidroavions, camions cisterna...
- c. Activar a través de la conversa els coneixements previs sobre la prevenció d'incendis a l'estiu
- d. Predicció sobre el contingut a través del títol o de les imatges.

DURANT LA LECTURA

- a. Confirmació de les hipòtesis que s'han fet prèviament
- b. Recapitulació
- c. Control de comprensió

DESPRÉS DE LA LECTURA

Avaluació de la comprensió lectora utilitzant els diferents tipus de preguntes:

1. Quin és l'objectiu de prohibir el foc? (literal) Indicadors num. 1 i 4
 - a. La prevenció
 - b. Evitar la contaminació
 - c. Perquè no s'espantin els animals
 - d. Per evitar l'augment de temperatura quan fa calor

2. On no es pot fer foc? (literal) Indicadors num. 1 i 2
 - a. Als terrenys forestals
 - b. A les cases
 - c. Als terrenys forestals i als voltants
 - d. Allà on hi hagi vegetació seca

3. Quants helicòpters tenen els bombers de la Generalitat de Catalunya? (literal) Indicador num. 1
 - a. 4
 - b. 5
 - c. 6
 - d. Cap

4. Què són les llances? (literal) Indicador num. 1
 - a. Una arma medieval
 - b. Estris que fan servir els bombers per trencar portes
 - c. La brossa que es llança pel bosc
 - d. Les peces dels extrems de les mànegues

5. Què fan servir els bombers quan crema gasolina? (literal) Indicador num. 1
- Aigua
 - Escuma
 - Branques seques
 - Aigua molt freda
6. Per què durant l'estiu és perillós encendre foc al bosc? **Indicadors num. 6 i 9**
- Perquè fa calor, no plou i les plantes estan més seques
 - Perquè a l'estiu hi ha més gent al bosc
 - Perquè els bombers estan de vacances
 - Perquè fa calor
7. A quina època de l'any està prohibit fer foc? **Indicador num. 9**
- Estiu
 - Primavera
 - Primavera i estiu
 - Estiu i tardor
8. A partir de quin dia s'ha prohibit fer foc? **Indicador num. 9**
- A partir del dimecres 2 de maig de 2012
 - A partir del dilluns 31 d'abril de 2012
 - A partir del dilluns 7 de maig de 2012
 - A partir de l'inici de l'estiu
9. Quin any hi va haver més incendis a Catalunya? **Indicador num. 7**
- El 2011
 - El 2007
 - El 2009
 - El 2010
10. Per què creus que la notícia diu que no es poden llençar escombraries al bosc? **Indicadors num. 6, 19 i 22**
- Per no embrutar el bosc
 - Per no contaminar
 - Perquè no hi ha escombriaires treballant al bosc
 - Perquè la brossa fa que el foc cremi més ràpid
11. Què faries si veus foc al bosc? **Indicador num. 22**
- Avisar els bombers
 - Intentar apagar-lo
 - Marxar corrent
 - Cridar ben fort per demanar ajuda

12. Per què creus que ha sortit aquesta notícia? Indicador num. 19

- a. Per evitar que la gent faci foc al bosc
- b. Per evitar que la gent faci barbacoes al bosc
- c. Perquè surt cada any
- d. Per evitar que es provoquin incendis forestals

13. Per què hem d'evitar que els boscos es cremin? Indicador num. 22

- a. Perquè els boscos fan que tinguem més oxigen i l'aire sigui més net
- b. Perquè els boscos són molt macos
- c. Perquè puguem anar d'excursió amb l'escola
- d. Perquè el bosc cremat fa molta pudor

Nom:

Data:

PROHIBIT FER FOC FINS EL 15 D'OCTUBRE

1. Per què creus que ha sortit aquesta notícia?
 - a. Per evitar que la gent faci foc al bosc
 - b. Per evitar que la gent faci barbacoes al bosc
 - c. Perquè surt cada any
 - d. Per evitar que es provoquin incendis forestals
2. Quin és l'objectiu de prohibir el foc?
 - a. La prevenció
 - b. Evitar la contaminació
 - c. Perquè no s'espantin els animals
 - d. Per evitar l'augment de temperatura quan fa calor
3. A partir de quin dia s'ha prohibit fer foc?
 - a. A partir del dimecres 2 de maig de 2012
 - b. A partir del dilluns 31 d'abril de 2012
 - c. A partir del dilluns 7 de maig de 2012
 - d. A partir de l'inici de l'estiu
4. On no es pot fer foc?
 - a. Als terrenys forestals
 - b. A les cases
 - c. Als terrenys forestals i als voltants
 - d. Allà on hi hagi vegetació seca
5. A quina època de l'any està prohibit fer foc?
 - a. Estiu
 - b. Primavera
 - c. Primavera i estiu
 - d. Estiu i tardor
6. Per què creus que la notícia diu que no es poden llençar escombraries al bosc?
 - a. Per no embrutar el bosc
 - b. Per no contaminar
 - c. Perquè no hi ha escombriaires treballant al bosc
 - d. Perquè la brossa fa que el foc cremi més ràpid
7. Per què durant l'estiu és perillós encendre foc al bosc?
 - a. Perquè fa calor, no plou i les plantes estan més seques
 - b. Perquè a l'estiu hi ha més gent al bosc
 - c. Perquè els bombers estan de vacances
 - d. Perquè fa calor
8. Quants helicòpters tenen els bombers de la Generalitat de Catalunya?
 - a. 4
 - b. 5
 - c. 6
 - d. Cap

9. Què són les llances?
- Una arma medieval
 - Estris que fan servir els bombers per trencar portes
 - La brossa que es llança pel bosc
 - Les peces dels extrems de les mànegues
10. Què fan servir els bombers quan crema gasolina?
- Aigua
 - Escuma
 - Branques seques
 - Aigua molt freda
11. Quin any hi va haver més incendis a Catalunya?
- El 2011
 - El 2007
 - El 2009
 - El 2010
12. Què faries si veus foc al bosc?
- Avisar els bombers
 - Intentar apagar-lo
 - Marxar corrent
 - Cridar ben fort per demanar ajuda
13. Per què hem d'evitar que els boscos es cremin?
- Perquè els boscos fan que tinguem més oxigen i l'aire sigui més net
 - Perquè els boscos són molt macos
 - Perquè puguem anar d'excursió amb l'escola
 - Perquè el bosc cremat fa molta pudor

Abans de llegir

Llegiràs un conte:

- Observa les imatges, llegeix el títol i pensa de què tracta.
- Fes un cop d'ull al text per veure on es narra la història i on parlen els personatges.

Trobaràs pistes per entendre el text.

EL REI DELS OCELLS

Una vegada, fa molt i molt de temps, els ocells van pensar que haurien de tenir un rei. Però no sabien com fer-ho per triar-lo. Així doncs, van enviar missatgers per anunciar una gran trobada.

Ocells grossos...

Ocells petits...

Ocells del nord, ocells del sud...

Ocells que volen alt, ocells que volen baix...

Ocells de dia i ocells de nit.

Ocells de tota mena van anar a l'aplec.

Quan hi van ser tots, l'ocell més vell i més llest va demanar silenci.

Com ho hem de fer per escollir un rei?

Tots els ocells van rumiar una bona estona i finalment van parlar.

-Hauria de ser l'ocell més gros -va fer un.

-L'ocell més petit! -va piular un altre.

--El que voli més de pressa -va dir un tercer.

-El que corri més!

-El que tingui el coll més llarg!

-No, les potes!

-No, la cua!

-El que tingui el bec més gros!

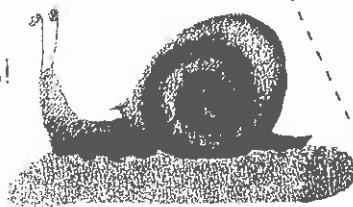
-No, els ous!

-No, els dits!

-El més virolat!

-El que canti millor!

Com creus que s'organitzen per decidir?

Quin ocell deu haver dit això? Per què?

-El que tingui el niu més ben fet!
-El més conegut! -van dir els pardals.
-El que tingui més taques! -va dir una gallina de Guinea.
-El que sigui com una branca -va dir un ocell que semblava fet d'escorça.
-Jo, jo, jo!

Has participat en una conversa que era com un guirigall?

Cada ocell hi deia la seva i allò era un guirigall.

Finalment, després de molt discutir, es van posar d'acord: el rei seria l'ocell que pogués volar més alt.

I, així, va començar una cursa.

Tots alhora, els ocells van emprendre el vol. Feien batre les ales, planaven, giraven i s'enlairaven tots junts, com un mosaic de colors. Els que no podien volar contemplaven el ritme pausat de les gavines i els albatros, l'aleteig nerviós dels pardals i els pinsans, i l'esbatec invisible dels colibrís que omplien el cel. Amunt, amunt... Però per damunt de totes les altres volava l'àguila, solitària i majestuosa.

Per què creus que han arribat a aquest acord?

Llegeix a poc a poc i imagina't l'escena

-L'àguila ha de ser la reina -va dir un ocell molt petit. I tots hi van estar d'acord. Però, de sobte, quan l'àguila ja no podia pujar més, un cargolet que se li havia amagat entre les plomes va sortir, voletejant amb força, i va arribar encara més amunt.

El cargolet seria el rei!

L'àguila i el cargolet, després de l'esforç, van tornar a terra.

El cargolet es va amagar en una bardissa perquè l'àguila, que estava enfadada, no el veiés.

Així és com el cargolet es va convertir en el rei del ocells.

Els ocells més vells van dir que, d'aquesta manera, el rei no sols era el que volava més alt, sinó també el més llest.

És suficient volar alt per ser el rei? Per què?

Helen WARD (adaptació)

COMPRESIÓ LECTORA: EL REI DELS OCELLS

Mentre llegeixes... *(Aquestes preguntes les tens al full de lectura)*

1. Com creus que s'organitzen per decidir?
2. Quin ocell deu haver dit això? Per què?
3. Has participat en una conversa que era com un guirigall?
4. Per què creus que han arribat a aquest acord?
5. Llegeix a poc a poc i imagina't l'escena.
6. És suficient volar alt per ser el rei? Per què?

Després de llegir

1. Has entès totes les paraules marcades en el text?
2. Recordes què feien els ocells per volar?

3. I quin era l'ocell que volava més alt?

4. Sabries assenyalar en quin tros del text parlen els personatges?

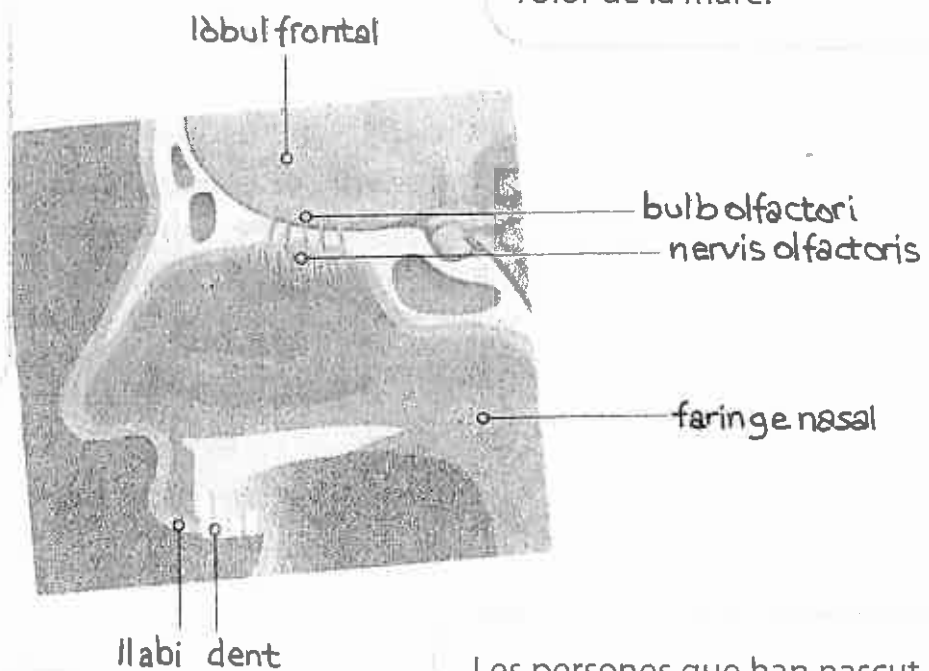
5. Opina sobre el final del conte.

OLORAR

Si busquem al diccionari la paraula olor, en trobarem la definició següent:
«Partícules emanades d'un cos que afecten agradablement o desagradablement l'òrgan de l'olfacte».

- Pensa què més saps sobre aquest tema.
- Pensa preguntes que et fas.
- Llegeix aquestes informacions:

Les olors influeixen en la nostra vida de moltes maneres diferents: ens avisen, ens ajuden a orientar-nos, influeixen en el nostre estat d'ànim, fan aparèixer records...

Els nounats tenen molt sentit de l'olfacte i, a més, els augmenta durant els primers dies de vida. La primera setmana ja poden distingir l'olor de la mare.

L'olor es detecta al moment que inspirem, és a dir, al moment que agafem l'aire. Per percebre l'olor ha d'arribar fins al fons del nas.

Les persones que han nascut amb la incapacitat de poder olorar tenen ceguesa olfactiva; d'això se'n diu **anòsmia**. Algunes persones poden sentir massa les olors; d'això se'n diu **hiperòsmia**.

Francesc J. Fossas, *Cavall Fort*, núm. 1166 (adaptació)

Busca altres informacions sobre el tema.

COMPRESIÓ DE TEXT: OLORAR

Després d'observar i llegir el text, contesta les preguntes següents:

1. Els nadons tenen l'olfacte:

- a) molt desenvolupat.
- b) no en tenen.
- c) poc desenvolupat.

2. En quin moment del procés respiratori olorem?

3. Què volen dir les paraules *anòsmia* i *hiperòsmia*? Quina diferència hi ha entre elles?

4. Com diu el text, a vegades les olors van relacionades amb vivències nostres. Relaciona aquestes olors amb algunes situacions que tu hagis viscut i que te les recordin. Pensa en d'altres que et recordin coses de la teva vida.

OLORS	VIVÈNCIES
- Terra humida	
- Aigua salada	
-	
-	
-	

5. Segons el text, l'olfacte és important per l'ésser humà perquè:

- a) és imprescindible per a viure.
- b) és necessari per a relacionar-nos amb els altres.
- c) ens ajuda a descobrir el nostre entorn.

6. Explica com creus que et sentiries si patissis *anàsmia*.

Comprensió lectora: CARGOLS

Cada cop que queien quatre gotes, la Lídia ho tenia clar:

-Iaia! Anem a buscar cargols!

I és que, petita com era, la nena ja sabia que els cargols surten quan hi ha humitat. És a dir, després de ploure.

La primera vegada que va veure un cargol que treia banya, la menuda es va espantar. La nena encara no sabia la diferència que hi ha entre una pedreta i un cargol. Però ara, la cacera de cargols l'apassiona.

L'àvia tenia por dels cotxes perquè la menuda arrencava a córrer sense avisar. Les dues juntes feien una volteta molt petita, a l'entorn de la casa, fins el jardí del darrere.

Una vegada van trobar cargolines i tot, que són com els cargols però allargades. I un dia fins i tot van veure un llimac, que és com un cargol però sense closca.

-Oh! aquest cargol no té casa –Va dir la Lídia. I no va gosar agafar-lo-.

Quan ja tenien una dotzena o més de cargols, a la galledeta de jugar en la sorra, tornaven a casa. I llavors, al terrat, la Lídia tenia una feinada: posava aigua als cargols i els cantava la cançó de ritual, per estimular-los:

*Cargol treu banya,
puja a la muntanya,
cargol bover,
jo també vindré.*

I això fins que un dels cargols treia tímidament un parell de banyes i provava d'escapolir-se.

Però la petita els mantenia a ratlla...

Quan la venien a buscar els seus pares, la recomanació a l'àvia era sempre la mateixa:

-Iaia! Vigila que no s'escapin!

Quan la menuda era a fora, l'àvia tornava al jardí de darrere la casa. Llavors hi dipositava els cargols amb cura. Ja tornarien a agafar-los, el proper dia de pluja!

Rosa IBORRA

CAVALL FORT

T.P.LL.15

CARGOLS

1. De molt petita la Lídia ja sabia...

- a) que els cargols anuncien pluja.
- b) quan surten els cargols.
- c) com s'agafen els cargols.

2. La Lídia i la seva àvia buscaven cargols...

- a) als camps de l'entorn de la casa.
- b) al prat de darrere la casa.
- c) al jardí que hi havia darrere la casa.

3. El llimac és semblant a un cargol...

- a) però amb una closca molt petita.
- b) però amb la closca allargada.
- c) però no té closca.

4. Per a què agafava els cargols la Lídia?

- a) Per a jugar amb ells.
- b) Per a menjar-se'ls.
- c) Per a tornar-los a deixar anar.

5. Quants cargols solia agafar la Lídia?

- a) Tants com podia.
- b) Fins que omplia la galledeta.
- c) 12 o més.

6. La Lídia, mentre jugava amb els cargols...

- a) no deixava que se li escapessin.
- b) els ajudava a tornar cap al jardí.
- c) els deixava sortir de la galleda.

7. Per què la Lídia canta la cançó?

- a) Per què li agrada.
- b) Per què la Lídia pensa que els agrada als cargols
- c) Per què els agrada als cargols

8. A la Lídia se li escapen els cargols. Què faries tu per evitar-ho?

- a) Posar-los dintre d'un terrari.
- b) Posar-los dintre d'un aquari.
- c) Cantar-los la cançó "Cargol treu banya"

9. Quan pots trobar cargols a la muntanya?

- a) Quan està fent un xàfec.
- b) Quan fa sol i núvol.
- c) Quan ha acabat de ploure

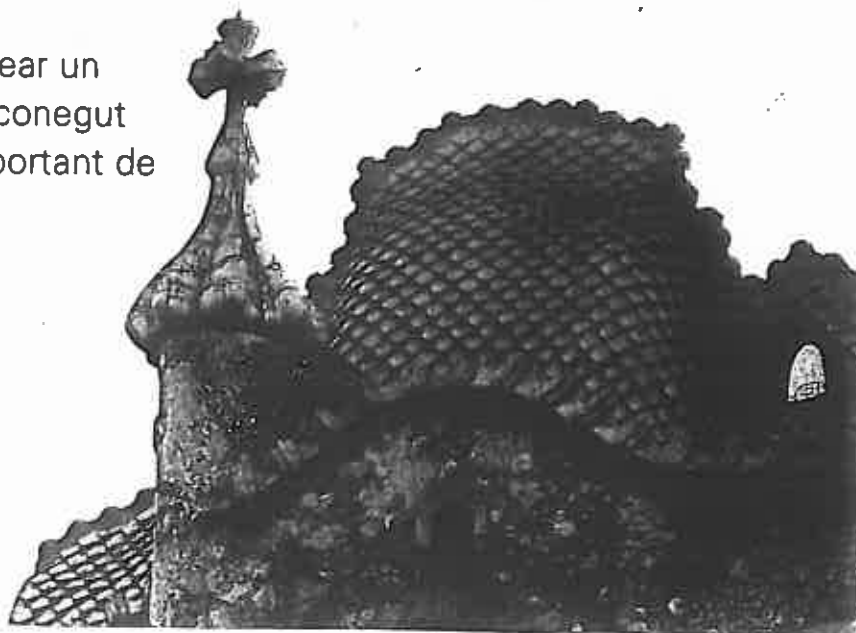
ANTONI GAUDÍ

- Antoni Gaudí va néixer al segle XIX a Reus, una ciutat de Tarragona. Va anar a Barcelona per estudiar arquitectura. Mentre estudiava, també feia d'ajudant per a arquitectes i mestres d'obres. Va acabar els estudis als 26 anys.
- Durant la seva primera etapa d'arquitecte va dissenyar fanals (com els de la plaça Reial de Barcelona) i construí una colònia industrial molt important, la Colònia Güell, amb una fàbrica tèxtil, habitatges per als obrers, una església i una escola.

Va anar adquirint experiència i començà la seva època més prolífica amb obres com el projecte del temple de la Sagrada Família i l'escola que està dins del temple. El Parc Güell és una de les seves creacions més europees.

Gaudí va aconseguir crear un estil propi. Per això és reconegut com l'arquitecte més important de Catalunya.

Detall de la teulada de la Casa Batlló, una altra de les obres de Gaudí.

TEXT EXPOSITIU DE 3r

ABANS DE LA LECTURA

1.- On va estudiar arquitectura Gaudí i què feia mentre estudiava?

.....
.....

DURANT LA LECTURA

2.- Com definiries què fa un arquitecte?

.....
.....

3.- Què vol dir la seva "època prolífica"? . Assenyala la resposta correcta.

Etapa en la qual va construir moltes obres.

L'inici de la seva carrera arquitectònica.

4.- Què és la Colònia Güell?

.....
.....

DESPRÉS DE LA LECTURA

5.- Diques si les frases següents són certes (C) o falses (F):

Antoni Gaudí va néixer a Barcelona.

Era mestre d'obres.

Va dissenyar fanals.

Va crear un estil molt original.

Nombre y apellidos: _____

LOS ÁRBOLES TAMBIÉN RESPIRAN

La huerta del abuelo era muy grande porque su profesión era la de agricultor, como su padre Vicente y su abuelo Juan. Comenzaba detrás de la casa, tras el corral, y por una parte llegaba al río y por la otra a la carretera que conducía al pueblo. La huerta era muy bonita y estaba tan ordenada que parecía un jardín. Al caminar por en medio, la huerta nunca se veía vacía, pero sobre todo estaba preciosa en primavera, cuando las hortalizas apenas despuntaban, los manzanos estaban en flor, y Feliz, el cerezo, totalmente blanco.

Desde que se había quedado solo, el abuelo pasaba muchas horas bajo el cerezo: al principio le acompañaba sobre todo yo, pero luego puso debajo la silla de la abuela Teodolinda, y cuando la huerta lo dejaba libre o cuando quería descansar, se sentaba allí con la oca Alfonsina y las oquitas, cerraba los ojos y no movía ni siquiera un dedo.

Una vez lo sorprendí así y le pregunté:

—Abuelo, ¿estás muerto?

Él me hizo un gesto de silencio y me puso la mano sobre los ojos.

—Y ahora dime qué ves —me susurró. Yo respondí que sólo veía oscuridad, y él me dijo—: Escucha.

Entonces escuché atentamente y oí un piar muy suave, después un ruido entre las hojas.

—Es un nido de pajarillos. ¿Ves a la madre, que lleva comida a sus pequeños?

Ver, lo que se dice ver, no veía nada, pero sentí un batir de alas y después un «chip-chip». ¡Cómo chillaban!

—Les está dando de comer —me explicó el abuelo.

Entonces el abuelo me quitó la mano de los ojos y me preguntó:

—¿Has comprendido? Si escuchas con atención y te concentras, puedes ver un montón de cosas, igual que si tuvieras los ojos abiertos. Y ahora escucha cómo respira el cerezo.

Yo cerré de nuevo los ojos y sentí una brisa ligera que me pasaba por la cara y que todas las hojas del cerezo se movían suavemente.

—Es verdad, abuelo, Feliz respira —dije.

El abuelo me acarició la cabeza y continuó inmóvil un poco más: yo lo miraba y vi que sonreía.

Cuando pienso en el abuelo Octavio, recuerdo siempre aquel día en que me enseñó a oír la respiración de los árboles.

ANGELA NANETTI: *Mi abuelo era un cerezo*. Ediciones SM.

1 ¿Quién cuenta la historia? ¿Cómo se llama?

2 Escribe el nombre de los otros personajes que se mencionan en el cuento:

Abuelo: _____

Abuela: _____

Oca: _____

Cerezo: _____

Nombre y apellidos: _____

3 ¿Cuál de éstas es la huerta del abuelo?

- Una huerta muy grande. Que está detrás de la casa, tras el corral, y por una parte llega al mar y por la otra a la carretera que conduce al pueblo. La huerta es muy bonita y está muy ordenada.
- Una huerta muy grande. Comienza detrás de la casa, tras el corral, y por una parte llegaba al río y por la otra a la carretera que conduce al pueblo. La huerta es muy bonita y está muy ordenada.
- Una huerta muy pequeña. Está detrás de la cabaña, tras el establo, y por una parte llega al río y por la otra a la carretera que conduce al pueblo. La huerta es muy bonita y está muy ordenada.
- Una huerta muy grande. Comienza detrás de la casa, tras el corral, y por una parte llega al río y por la otra a la carretera que conduce al pueblo. La huerta es muy bonita y está muy ordenada.

4 Numera los sonidos según el orden en que los oye el protagonista y relaciónalos con lo que produce el sonido:

una brisa ligera

un nido de pajarillos

un piar muy suave

el cerezo

5 Explica con tus propias palabras qué quiere decir el abuelo cuando afirma esto:

Si escuchas con atención y te concentras, puedes ver un montón de cosas.

NOM: _____

DATA: _____

EL RUC I EL GEL

En aquest conte veuràs el que li va passar un dia a un ase que ja no va voler caminar més perquè estava cansat.

Abans de llegir...

- Què creus que li passarà al ruc amb el gel?
-

Ara llegeix...

Era hivern, feia molt fred i tots els camins estaven gelats. L'ase, que estava cansat, no es trobava amb ganes per caminar fins l'estable.

- Vaja! Aquí em quedo, ja no vull caminar més- es va dir deixant-se caure a terra.

Un famolenc ocellet va anar a posar-se prop de la seva orella i li va dir:

- Ase, bon amic, ves amb compte que no estàs al camí sinó en un llac gelat!
- Deixa'm, tinc son!!
- I amb un llarg badall es va quedar adormit.

A poc a poc, la calor del seu cos va començar a fondre el gel fins que...de sobte, es va trencar amb un gran espetec. L'ase es va despertar en caure a l'aigua i va començar a demanar auxili...

Ara contesta...

1. A quina època de l'any va passar aquesta història? Subratlla la resposta correcta.
 - A la primavera
 - A l'hivern
 - A l'estiu
2. On es va quedar adormit el ruc? Subratlla la resposta correcta.
 - En el camí
 - En un llac gelat
 - Sota un arbre

3. Sabia l'ase que era perillós dormir sobre el gel del llac? Per què ho creus?

4. Per què li va passar això a l'ase? Subratlla la resposta correcta.

- Perquè era capritxós
- Perquè era mandrós
- Perquè era golafre

5. Com creus que acaba aquesta història?

EL REI MIDES

El rei Mides era un gran malgastador; totes les nits feia festes i balls, fins que es va quedar sense un clau. Aleshores va visitar al mag Apol.lo, li va contar les penes i Apol.lo li va fer aquest encanteri:

-Tot allò que toquin les teves mans ha de convertir-se en or.

El rei Mides va fer un salt d'alegria i va tornar corrents al seu automòbil, però tot just havia tocat la maneta de la porta quan el cotxe es tornà completament d'or: rodes d'or, vidres d'or, motor d'or. Fins i tot la gasolina s'havia tornat d'or, i d'aquesta manera el cotxe no funcionava i van haver de cridar una carreta de bous per arrossegar-lo.

Arribà un moment que el rei Mides va tenir set i va demanar un got d'aigua, però el got es va tornar d'or i l'aigua també, i per poder beure va haver de deixar que un criat li donés l'aigua amb una cullera.

Va arribar l' hora d'anar a dinar, tocava la forquilla i es tornava d' or, i quan va agafar el pa per a menjar, també es va tornar d' or, i per fer-se passar la gana va haver de deixar que la reina li donés el menjar a la boca.

Va arribar l' hora d' anar a dormir, i el rei Mides, sense voler, va tocar el coixí, els llençols i el matalàs, que es van tornar d' or massís, i com que eren massa durs per dormir-hi damunt, li va tocar passar la nit assegut en una butaca.

L'endemà, va anar corrents a veure el mag Apol.lo perquè li desfés l'encanteri i el mag li va contestar:

D'acord - li va dir - , però vés amb compte, perquè hauran de transcórrer set hores i set minuts exactament abans que passi l'encantament, i tot allò que toquis mentrestant es convertirà en fem de vaca..

El rei Mides va marxar molt content, i estava molt atent al seu rellotge per no tocar res abans que haguessin transcorregut set hores i set minuts.

Malauradament, però, el seu rellotge corria una miqueta més del que tocava i avançava un minut cada hora. Quan va creure transcorregudes les set hores i els set minuts, el rei Mides va obrir la porta del seu cotxe i entrà, però immediatament es va trobar assegut al mig d' un gran munt de fem de vaca, ja que encara faltaven set minuts perquè acabés l'encanteri.

GIANNI RODARI

Comprensió literal:

1.-El rei Mides era...

- a) un gran malgastador b) un avar c) un rei injust

2.- El rei Mides va anar a visitar el mag.....

3.- Tot allò que tocava el rei Mides es convertia en ...

Comprensió interpretativa:

4.- Hi ha alguna metàfora, comparació en el text que acabes de llegir?
Escriu-la.

5.- Què hauria de fer el rei Mides per no malgastar els diners?

6.- Què seria més important per a tu: tenir les coses bàsiques o un munt de coses cares i innecessàries?
Raona la resposta.

Comprensió crítica:

7.- ~~Quines són les paraules claus d'aquest text?~~

8.- Podries trobar-te en la situació del rei Mides?. Raona la resposta.

9.- Escriu situacions de la vida real similars a la història del rei Mides.